

Sistem tajkunov

V dolgem in zanimivem intervjuju v Reporterju, dne 14. sep. 2009, je dr. Šušteršič dejal, da je dobro, da je v zakonu o gospodarskih družbah zapisano, da člani NS in vodstva družb odškodninsko odgovarjajo za povzročeno škodo. Vendar za slovenske razmere taka formulacija v zakonu nima nobene vrednosti in ne preprečuje oškodovanja, pravzaprav tajkunizacije, ko se gospodje tovariši za to odločijo (v zakonu imajo vodstva omejitve proti nadzornim svetom, NS pa lahko delajo, kar hočejo in nimajo NOBENIH DRUGIH omejitev razen opevane, brezzobe odškodninske odgovornosti). Zakaj? Ker ta zakon nekdo prekrši šele tisti trenutek, ko je škoda ŽE nastala in nič prej. Tako ti odgovorijo naši pravniki. Ljudje pa tega ne vedo, in si ustvarijo napačno predstavo iz raznih izjav in poročil naših novinarjev v medijih, ko poročajo o oškodovanjih družb in delničarjev. Škoda še ni nastala, ko je direktor družbe (s privolitvijo NS, kar je dolgoletna praksa pri lastninjenju v Sloveniji) najel 4 mio evrov bančnih posojil (z obrazložitvijo razširitve proizvodnje), zastavil pa nepremičnine družbe, ta velik denar pa naprej posodil brez jamstva ravnokar ustanovljeni drugi družbi v »skupini« !?. Seveda brez poročstva, saj na novo ustanovljena družba z 0,7 mio evrov ustanovitvenega kapitala nima kaj zastaviti za tako veliko posojilo. Revizor ob koncu leta pa zapiše v svoje poročilo, da so izkazi pošteni in resničen prikaz stanja družbe ...

Pa še res je, seveda je resničen. Bilo bi smešno, če ne bi bilo cinično: delaj kar hočeš, samo to mora biti izkazano v računovodskih izkazih in letnem poročilu družbe. Tako gredo te resničnostne pravljice pri nas. Dokler ne poteče pogodbeni rok za vračilo posojila, ne pride do škode in do odškodninske odgovornosti ključnih oseb. Direktor lahko po potrebi rok vrnitve posojila še poljubno podaljšuje v nedogled. Tako da do oškodovanja družbe ne pride, dokler je v družbi tak direktor in NS. Pa kaj potem, če je morala družba medtem vrniti dolg banki iz svojih sredstev. Če ga pa ni mogla vrniti ali podaljšati roka vračila, je pa banka zasegla zastavljene nepremičnine družbe. Podoben primer mi je znan iz moje bližine. O vsem tem naši dnevni mediji poročajo tako, da zadeve bolj za-

megljujejo, kot razkrivajo.

Zakaj tako? Ker so eni novinarji naivni, pa še pojma nimajo o teh stvareh, čeprav mislijo, da se spoznajo na vse, so pa preleni, da bi stvari spoznali in jih razčistili; eni to delajo premišljeno in iz koristoljubnosti, in se prilizujejo tajkunski strani, nekaterim pa tega ne objavljajo. Mimogrede, profesorji na FDV, kaj pa delate, ali študentov ne učite za poklic novinarja, ali jih še vedno vzgajate za družbenopolitične delavce v stilu prejšnje komunistične oblasti: svoje in sebe hvaliti, obsojati druge, imeti vedno prav in govoriti samo po resnici in pravici, drugi pa da lažejo in so stalno proti nam in imajo le škodoželjne in sovražne namene?

Krog je tako sklenjen in nikoli ne pridemo iz tega začaranega kroga. Človek se prime za glavo, ko iz dneva v dan poslušam in bere te neumnosti in nesmisle v medijih. Grozljivo pa je to, da naši dnevni mediji namenoma in stalno poročajo le na tak sprevržen način, in s tem veliko bolj zakrivajo kot razkrivajo divjo privatizacijo. Tako ni treba veliko pomisliti, da ugotoviš, kdo ima pri nas

še vedno moč nad mediji in v medijih, in kdo kadruje urednike in novinarje v medijih. Treba je vedeti, da so divje lastninjenje podjetij izvedli bivši komunisti, saj so bili tudi direktorji skoraj vseh podjetij (in vseh institucij) komunisti ali od komunistov izbrani ljudje. Ne misliti, da so to izpeljali neki drugi ljudje. Ti kadri, ki so imeli vpliv in moč vsepovsod, so izvedli divjo privatizacijo, in imajo to moč in vpliv še danes. Njihova moč je danes še toliko večja, ker so eni postali pravi lastniki tistega premoženja, ki so ga v komunizmu uradno samo upravljali v imenu ljudstva. Ti isti ljudje ali od njih kadrovani še danes nadzirajo in vodijo medije (trenutno imajo še malo težav na RTV), ti isti ljudje nam tudi danes vladajo še naprej. Ti isti ljudje imajo precej podpornikov ali koristnikov (ali so sami poslanci) med poslanci.

Tudi če pridejo v parlament novi ljudje, se ne bo kaj dosti spremenilo, ker podsistemi delujejo po starem (kot se je zvito izrazil Bučar), še naprej po vztrajnostnem zakonu. Ker jih nihče resno ne odkriva in ovira, se ta velika masa zato zelo počasi ustavlja, preoblikuje.

Franc Pečnik, Ljubljana

